

Alkoholpolitisk handlingsplan Skien

2020 - 2024

Forord

Alkoholloven setter rammene for hvordan alkoholpolitikken skal forvaltes. Innenfor disse rammene er kommunene tillagt et betydelig ansvar og en stor frihet til å utforme sin egen lokale alkoholpolitikk.

Bystyret vedtok ny Alkoholpolitisk Handlingsplan i møtet 1. oktober 2020.

Bevillingsmyndigheten i Skien kommune har samarbeidet med bevillingsmyndighetene i Porsgrunn og Bamble kommune for å utarbeide en tilnærmet lik alkoholpolitisk handlingsplan.

I dette heftet finner du retningslinjene, reaksjonsformer ved brudd på alkoholloven, samt kommunens reglement om åpningstider for salgs- og skjenkesteder. I tillegg finner du utdrag fra sentrale forskrifter som gjelder gitte salgs- og skjenkebevillinger, herunder bevillingsgebyr og prikkbelastning. For øvrig vises det til alkoholloven med tilhørende forskrifter.

All tekst med *lilla farge* (i kursiv) er hentet fra alkoholloven med forskrift, *grønn tekst* (understreket) er alkohollovens merknader og er ment som en veileder for leser. Sort skrift er kommunale bestemmelser.

Innhold

1. Lovgrunnlaget	4
2. Overordnet målsetting med planen.....	5
3. Bevillingsperioden	6
4. Felles for salgs- og skjenke-bevilling	7
5. Behandling av søknader for salgsbevillinger.....	10
A. Høringsinstanser.....	10
B. Kriterier ved vurdering av vandel.....	10
C. Retningslinjer	11
D. Salgssteder som ikke kan gis bevilling	11
E. Kriterier ved vurdering av lokalisering	12
F. Salgstidene.....	12
G. Vilkår.....	12
H. Nærmere om fjernsalg/nettsalg	13
I. Utøvelse av bevillingen	13
6. Behandling av søknader om skjenkebevilling	15
A. Høringsinstanser.....	15
B. Kriterier ved vurdering av vandel.....	15
C. Retningslinjer	16
D. Kriterier ved vurdering av lokalisering/ulike driftskonsepter.....	17
E. Alkoholfrie soner	17
F. Åpnings- og skjenketider.....	18
G. Uteservering	18
H. Musikk utendørs	18
I. Russearrangement	19
J. Charterbåter	19
K. Aldersgrensebestemmelser	19
L. Vilkår	20
7. Retningslinjer for skjenke-bevilling for en enkelt anledning.....	21
8. Internkontroll	22
9. Overdragelse av virksomhet.....	23
10. Tak på antall bevillinger.....	24
11. Kontrollvirksomhet.....	25
12. Inndragning av bevilling.....	27
13. Bevillingsgebyrer	30
14. Delegasjoner	31
15. Klageadgang	32

1. Lovgrunnlaget

Alkoholovens § 1-7d Kommunal alkoholpolitisk handlingsplan

Kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Departementet kan gi forskrifter om innholdet av kommunal alkoholpolitisk handlingsplan.

Alle kommuner er gjennom lov om omsetning av alkoholholdig drikk, § 1-7d, pålagt å ha en alkoholpolitisk handlingsplan. Departementet kan gi forskrifter om innholdet av kommunal alkoholpolitisk handlingsplan.

Planen skal bidra til å gi allmenn kunnskap om sentrale bestemmelser i alkoholloven, samt hvilke regler som gjelder spesifikt for Skien kommune.

Planen skal fortsatt revideres for planperioder på fire år. Skjer det vesentlige endringer i alkoholloven og/eller forskrifter i medhold av loven, kan det bli nødvendig å vurdere endringer i planperioden.

Alkohol er det rusmiddelet som forårsaker størst belastning både i et individuelt perspektiv og i et samfunnsperspektiv. De fleste skader og ulykker relatert til bruk av alkohol skjer ikke som følge av langvarig inntak, men som følge av brå alkoholpåvirkning og rus.

Samtidig er bruk av alkohol sosialt akseptert i mange sammenhenger. Det er i dette skjæringspunktet alkoholpolitisk handlingsplan skal finne sin plass.

Skien, Porsgrunn og Bamble kommune samarbeider i forumet «Ansvarlig alkoholhåndtering i Grenland» (AAG). Det legges til rette for at kommunene, i samarbeid med politi og næringsaktører, tar i bruk opplæring, samarbeid og kontroll for å unngå overskjenking, skjenking og salg til mindreårige og redusere utelivsrelatert vold, og bidrar til at øvrige deler av alkohollovgivningen etterleveres.

Kurs i «Ansvarlig vertskap» - bade for skjenk og salg - avholdes årlig i planperioden. Målet med kurset er bevisstgjøring og kompetanseheving for ansatte og ledere på skjenkesteder i forhold til deres rolle som vertskap for ansvarlig alkoholhåndtering..

2. Overordnet målsetting med planen

Alkoholovens § 1-1 Lovens formål

Regulering av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruk av alkoholholdige drikkevarer.

Det er viktig for kommunen å føre en seriøs og solidarisk alkoholpolitikk. I likhet med alkoholovens formålsparagraf er kommunens overordnede målsetting med planen i størst mulig grad å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære.

Skien kommune har stort fokus på barn og unges oppvekstvilkår. Barn, unge og unge voksne er derfor en viktig målgruppe i det forebyggende arbeidet. Det er viktig å opprettholde familie-, idretts- og fritidsarrangementer som er rettet inn mot barn og unge som alkoholfrie soner.

Kommunen ønsker å ha seriøse, gode og varierte møteplasser for befolkningen i byens restauranter, puber og spisesteder. Bransjen skal ha gode arbeidsforhold og en god økonomisk drift. Dette bidrar til å forebygge og begrense en uheldig utvikling i bransjen og vil være et viktig virkemiddel for å skape rettferdige konkurranseforhold. Kommunen skal ha retningslinjer som er forutsigbare for bransjen, at de forplikter både kommunen og bransjen, og at de fører til likebehandling.

Kommunen er opptatt av å hindre diskriminering og sikre tilgjengelighet for alle. Brudd på diskriminerings- og tilgjengelighetsloven skal ikke forekomme. Kravet i loven om universell utforming skal ivaretas på nye skjenke- og serveringssteder hvor det tidligere ikke har foregått skjenking av alkohol eller servering av mat.

Det skal være et felles ansvar mellom bevillingsmyndighet, bevillingshavere og andre som har sitt virke opp mot utelivet, å opprettholde et trygt uteliv i byen og at alkoholomsetningen finner sted i samsvar med gjeldende lovverk og kommunale vedtak.

Kommunen vil tilrettelegge for et nært samarbeid mellom bransjen og bevillingsmyndigheten ved å opprettholde jevnlig møter for utveksling av informasjon, faglig oppdatering og erfaringer. De ansatte og drivere i skjenke- og salgsnæringen forplikter seg til å delta på de kursopplegg og samarbeidsmøter som blir igangsatt av bevillingsmyndigheten/AAG.

Kursene i ansvarlig vertskap for skjenke- og salgsnæringen bygger på materiell fra KoRus (kompetansesenter på rusfeltet). Det er altså utstrakt samarbeid mellom ulike aktører for å forebygge og ivareta en ansvarlig alkoholpolitikk i Skien kommune.

3. Bevillingsperioden

Skien kommune har innført unntaksbestemmelsen i Alkohollovens § 1-6 som medfører at gjeldende salg- og skjenkebevillinger ikke skal opphøre, men gjelde videre for en ny periode på inntil fire år med opphør senest 30. September året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

§ 1-3 Definisjoner

I denne lov brukes alkoholholdig drikk som fellesbetegnelse på drikker som inneholder mer enn 2,5 volumprosent alkohol, likevel slik at aldersgrensebestemmelsen i § 1-5 også får anvendelse på drikk mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol.

I denne loven betyr:

- *alkoholfri drikk: drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol*
- *alkoholsvak drikk: drikk som inneholder fra og med 0,7 til og med 2,5 volumprosent alkohol*
- *alkoholholdig drikk gruppe 1: drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol*
- *alkoholholdig drikk gruppe 2: drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol*
- *alkoholholdig drikk gruppe 3: drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol*

Med brennevin forstås drikk som inneholder tilvirket alkohol ublandet eller i blanding med andre produkter. Enhver drikk som inneholder 22 volumprosent alkohol eller mer, regnes som brennevin.

4. Felles for salgs- og skjenkebevilling

Alkohollovens § 1-7 c) Styrer og stedfortreder

For hver bevilling skal det utpekes en styrer med stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten. Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til salgs- eller skjenkestedets størrelse. Kravet om styrer og stedfortreder gjelder ikke for bevilling til AS Vinmonopolet og for statlig bevilling etter kapittel 6.

Styrer og stedfortreder må være ansatt på salgs- eller skjenkestedet eller arbeide i virksomheten i kraft av eierstilling. Som styrer kan bare utpekes den som har styringsrett over salg eller skjenking, herunder ansvar for å føre tilsyn med utøvelsen av bevillingen. I styrers fravær påhviler styrers plikter stedfortreder. Bevillingshaver må straks søke om godkjenning av ny styrer dersom styrer slutter.

Styrer og stedfortreder må være over 20 år og ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den. Dokumentasjonskravet gjelder ikke ved tildeling av bevilling for en enkelt bestemt anledning etter § 1-6 annet ledd og ambulerende bevilling etter § 4-5.

Styrer og stedfortreder må ha utvist uklanderligandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål.

Ved vurderingen av styrers og stedfortredersandel etter fjerde ledd, kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

På anmodning fra bevillingsmyndigheten har styrer og stedfortreder plikt til å legitimere seg.

Alkohollovens merknader

Styreren har ansvaret for den faktiske utøvelsen av bevillingen, og skal sørge for at virksomheten er slik organisert at det ikke skjer brudd på alkohollovgivningen i forbindelse med skjenkingen eller salget. Dette innebærer at styreren har ansvaret for at de ansatte har nødvendig kunnskap om regelverk, og at de overholder dette, for eksempel at det ikke skjenkes til åpenbart påvirkede personer eller mindreårige.

Under styrers fravær påhviler styrers ansvar og plikter stedfortreder.

Styrer og stedfortreder må ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av denne; jfr. alkoholforskriften § 5-1 om kunnskapsprøve"

Bevillingshaver må straks søke om godkjenning av ny styrer og/eller stedfortreder hvis denne personen f.eks. slutter.

Kunnskapsprøver

Styrer og stedfortreder må ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den. Dette kravet er oppfylt ved bestått kunnskapsprøve.

Skjenkebevilling

Bestått prøve for skjenkebevilling skal dokumentere at kandidaten har kunnskaper om innholdet i bestemmelsene i alkohollovens kapittel 1, 4, 5, 7, 8 og 9 samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene og at vedkommende har kjennskap til alkohollovens kapittel 2, 3, 6, og 10 samt forskrifter gitt i disse kapitlene.

Salgsbevilling

Bestått prøve for salgsbevilling skal dokumentere at kandidaten har kunnskaper om innholdet i bestemmelsene i alkohollovens kapittel 1, 3, 7, 8 og 9 samt hjemmel i disse kapitlene, og at vedkommende har kjennskap til alkohollovens kapittel 2, 4, 5, 6 og 10 samt forskrifter gitt med hjemmel i disse kapitlene.

Serveringslovens § 5 Krav om etablererprøve

Serveringsstedets daglige leder må ha gjennomført en etablererprøve. En skjenkebevilling kan ikke utøves før det er gitt en serveringsbevilling etter Serveringslovens § 3.

Alkohollovens § 1-5 Aldersgrense

Salg, skjenking eller utlevering av alkoholholdig drikk gruppe 3 må ikke skje til noen som er under 20 år.

Salg, skjenking eller utlevering av alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 må ikke skje til noen som er under 18 år.

Ansatte på salgs- og skjenkesteder har rett til å kreve legitimasjon av gjester ved tvil om alder.

Alkohollovens § 8-6 Forbud mot bruk av alkoholholdig drikk som gevinst eller premie

Det er forbudt å auksjonere bort eller bruke alkoholholdig drikk som gevinst eller premie, og å la dette skje.

Alkohollovens § 8-6 a) Forbud mot utdeling av alkoholholdig drikk i markedsføringsøyemed

Det er forbudt å dele ut alkoholholdig drikk til forbruker i markedsføringsøyemed.

Alkohollovens § 8-11 Forbud mot salg, utlevering og skjenking av rusmiddelpåvirkede personer

Det er forbudt å selge, utlevere eller skjenke alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenke alkoholholdig drikk på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket.

Alkoholovens § 9-2 Reklame for alkoholholdig drikk

Reklame for alkoholholdig drikk er forbudt. Forbudet gjelder også reklame for andre varer med samme merke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk. Slike varer må heller ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester.

Unntak fra forbudet fremkommer i alkoholforskriften § 14-3 og hvor blant annet følgende punkter er gjeldende:

- *Punkt 9: Nøkterne ikke-produktspesifikke faktaopplysninger om at alkoholholdig drikk inngår i mat- og drikkepakke ved skjenkested eller at opplevelser knyttet til slik drikk inngår i reisearrangementer. Det kan ikke vises bilder eller illustrasjoner av alkoholholdig drikk.*
- *Punkt 12: På salgs- og skjenkesteder: Nøkterne produktspesifikke faktaopplysninger om de alkoholholdige drikkene som omsettes på stedet. Det kan gis opplysninger om pris, råvarer, tilvirkning, duft, smak, farge, serveringsmåte, oppbevaring og bruksområder, samt vises bilder av produktene på nøytral bakgrunn. Produktspesifikt informasjonsmaterieell i form av produktkataloger, -brosjyrer eller lignende, er ikke tillatt. Opplysningene om den alkoholholdige drikken må ikke fremheve drikken i forhold til andre produkter som omsettes på stedet. På salgssteder må opplysningene plasseres i nær fysisk tilknytning til produktene. Skjenkesteder kan i menyen informere om hvilke alkoholholdige drikker som passer til de matrettene som serveres på stedet, dersom det også oppgis alkoholfrie alternativer.*
- *Punkt 13: På hjemmesidene til salgs- og skjenkesteder: Nøkterne produktspesifikke faktaopplysninger om de alkoholholdige drikkene som omsettes på stedet, dersom det er en del av en fullstendig oversikt over produktene som omsettes på stedet. Det kan gis opplysninger om pris, råvarer, tilvirkning, duft, smak, farge, serveringsmåte, oppbevaring og bruksområder, samt vises bilder av produktene på nøytral bakgrunn. Opplysningene om den alkoholholdige drikken må ikke fremheve drikken i forhold til andre produkter som omsettes på stedet. Skjenkestedet kan i menyen informere om hvilke alkoholholdige drikker som passer til de matrettene som serveres på stedet, dersom det også oppgis alkoholfrie alternativer.*

5. Behandling av søknader for salgsbevillinger

A. Høringsinstanser

I Skien kommune skal det ved søknad om salgsbevilling, innhentes uttalelser fra politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene jfr. alkoholloven § 1-7.

Gjelder det oppstart av helt ny virksomhet innhentes også uttalelser fra sosialtjenesten ved NAV. Det kan også foretas en miljøvurdering. Miljørettet Helsevern i Grenland skal også bes om å uttale seg til søknaden. I tillegg skal også bygningsmyndighetene, brann- og feiervesenet, mattilsynet samt arbeidstilsynet uttale seg til søknaden.

B. Kriterier ved vurdering av vandel

Alkoholovens § 1-7 a Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilling for salgs- eller skjenkebevilling m.v.

Ved vurderingen av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig.

Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og personer som er nevnt i § 1-1b første ledd er egnet til å ha bevilling.

Alkoholovens § 1-7b Krav til vandel

Bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkoholovens formål, samt skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen.

Person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av et selskap som driver virksomheten, som oppebærer en vesentlig del av dens avkastning eller som i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, vil alltid anes å ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

I vurderingen av om en person har vesentlig innflytelse på virksomheten, kan det også tas hensyn til personens nærstående innflytelse på virksomheten. Med nærstående menes

- 1) ektefelle eller person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold*
- 2) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje, samt søsken*
- 3) ektefelle til eller person som bor sammen med person som nevnt i nummer 2 i et ekteskapslignende forhold.*

Ved vurderingen av bevillingshavers og andre personers vandel etter første ledd kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

Alkoholforskriftens §§ 3-2 og 3-3, Alkoholloven§ 3.1 2. ledd Særlig om salg

De ansatte skal påse at det ikke drikkes alkohol i salgslokalet.

Ved kommunal bevilling for salg av alkoholholdig drikk gitt til andre enn Vinmonopolet, skal slik drikk plasseres på salgsstedet på en slik måte at den ikke kan forveksles med alkoholfri og alkoholsvak drikk.

Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 kan bare foretas på grunnlag av kommunal bevilling, eller på grunnlag av tillatelse som nevnt i § 3-1a eller bevilling etter§ 3-1b. Det gjelder også der salget skal drives av et selskap som helt eller delvis eies av kommunen. Bevillingen gjelder for et bestemt lokale og en bestemt type virksomhet. Salgsbevilling kan ikke utøves sammen med skjenkebevilling i samme lokale.

Alkoholoven § 3.1.3.5 Nettsalg

Bevilling for nettsalg må knytte seg til ett bestemt lokale og en bestemt type virksomhet, jf. alkoholoven § 3- 1 andre ledd. Virksomheten må ha bevilling i alle de kommuner hvor alkoholholdig drikk skal utleveres.

Utlevering av alkohol bestilt på nett kan foregå ved hjemlevering, henting på varelager og fra særskilte utleveringspunkter. Salgsformen gir utfordringer når det gjelder kontroll med utlevering av varene.

Alkoholoven § 8-12 Forbud mot omsetning med rabatt

Det er forbudt for innehavere av salgsbevilling å gi spesielle rabatttilbud ved omsetning av alkoholholdig drikk

C. Retningslinjer

Ved vurderingen av søknad om bevilling legger administrasjonen betydelig vekt på mottatte uttalelser fra våre høringsinstanser, særlig i forhold til vandel og om søker er egnet til å ha bevilling.

Det er forholdene ved søketidspunktet som skal danne grunnlaget for om kravet til uklanderlig vandel i.h.t alkoholovens krav er oppfylt, og som skal danne grunnlaget for saksbehandlingen. Vandelskravet kan også bli kontrollert i løpet av bevillingsperioden.

Forpliktende avtale med skatte- og avgiftsmyndighetene som overholdes av bevillingshaver, regnes som om forholdet vedrørende innbetaling av skatter og avgifter er brakt i orden.

D. Salgssteder som ikke kan gis bevilling

Alkoholoven § 3-8. Salgssteder som ikke kan gis bevilling

Departementet kan gi forskrifter om at visse typer salgssteder ikke skal kunne gis bevilling til salg av alkoholholdig drikk.

Det vil ikke bli gitt bevilling til bensinstasjoner og/eller kiosker, jfr. Alkoholforskriften § 3-4:

Det kan ikke gis salgsbevilling for alkoholholdig drikk til bensinstasjon eller kiosk. Med «bensinstasjon» forstås utsalgssted som i det vesentlige selger bensin, olje og andre varer som

er nødvendig for drift av eller vedlikehold av motorkjøretøyer og motorbåter. Med «kiosk» forstås utsalg som i det vesentlige selger kioskvarer.

E. Kriterier ved vurdering av lokalisering

Når kommunen mottar søknad om salgsbevilling fra forretning, vil kommunen alltid vurdere lokaliseringen av det nye salgsstedet.

Bevillingen gjelder for ett bestemt lokale, der størrelsen på salgslokalene skal oppgis.

F. Salgstidene

Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 (drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol):

Alminnelige hverdager til kl. 20:00

Dager før søndag og helligdager til kl. 18:00

Påske-, pinse-, jule- og nyttårsaften til kl. 16:00.

Dagen før Kristihimmelfartsdag er unntatt, og regnes i denne sammenheng som alminnelig hverdag. Det samme gjelder for dagen før 1. og 17. mai.

Gjeldende bestemmelser regulerer ikke klokkeslett for når på dagen salg av øl kan starte. Skien kommune har derfor besluttet at øl kan selges fra kl. 08:00.

G. Vilkår

Alkoholovens § 3-2 åpner for at kommunen kan sette vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler. Forutsetningen for et lovlig vilkår er at det er begrunnet i alkoholpolitiske hensyn. Følgende vilkår gjelder for salgsbevillinger i Skien kommune:

- Alkoholholdig drikk skal ikke plasseres ved inngangsparti eller ved forretningens kasser
- Det skal være klare skiller ved plassering av brus og rusbrus og lettøl og øl
- Når virksomheten er i drift skal det til enhver tid foreligge dokumentasjon på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret, har lovlig arbeidsavtaler samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for disse. Det skal føres personallister; jfr. Bokføringslovens § 3a
- Det skal foreligge et internkontrollsystem etter at bevillingen er gitt iht. alkoholforskriftens kapittel 8
- Informasjonsmateriell for alder, legitimasjon og salgstider for alkoholholdig drikk gruppe 1 skal plasseres godt synlig i salgslokalet og ved kasseapparater.
- Bevillingshaver skal sørge for at styrer eller stedfortreder er tilstede i virksomheten i åpningstiden for salg av alkoholholdig drikk. Det kan godkjennes inntil 3 stedfortredere i virksomheten dersom bevillingsmyndigheten ser at dette er nødvendig for å dekke åpningstiden for salg av alkoholholdig drikk. Ved gjentatte brudd vil kommunen sanksjonere iht. alkoholovens bestemmelser.

- Bevillingshaver skal sørge for at styrer, stedfortreder eller en av de ansatte, med jevne mellomrom, deltar på kurs og samarbeidsfora som kommunen igangsetter.

H. Nærmere om fjernsalg/nettsalg

De senere årene har fjernsalg, herunder også nettsalg, av alkohol økt i omfang og det antas at dette vil fortsette å øke i tiden fremover. Slik fjernsalg av alkohol byr imidlertid på utfordringer som i dag ikke er tilstrekkelig regulert i lov og forskrift. Blant annet byr en slik salgsform på utfordringer knyttet til kontroll og kommunen anser det som utfordrende å tilfredsstillere lovens krav om antall kontroller pr. bevillingshaver, jfr. alkoholforskriften § 9-7, jf. alkoholloven § 1-9.

Uttransportering av alkoholholdig drikkevarer i gruppe 1 krever i dag en kommunal salgsbevilling. Uttransportering forutsetter videre at kjøp eller bestilling skjer via e-post, oppmøte, telefon e.l.

Følgende vilkår gjelder ved fjernsalg av alkoholholdig drikke i Skien kommune:

Ved salg av alkoholholdig drikk skal bevillingshaver ved utkjøring sørge for at kunden kvitterer for å ha mottatt den alkoholholdige drikken, samt tidspunktet for mottakelsen.

- Alkoholholdig drikk skal ha egen linje på kvitteringen.
- Ved tvil om alder skal legitimasjon etterspørres og persondata noteres ned.
- Personer som er åpenbart påvirket av rusmidler skal ikke få utlevert alkoholholdig drikke.
- Kjøreliste som inneholder legitimasjonsopplysninger lagres i mappe som skal være lett tilgjengelig ved kontroll.
- Det forutsettes videre at lagring av personverndata gjøres i samsvar med de til enhver tid gjeldende personvernregler.

Dersom bevillingshaver ønsker salg via en nettside (nettsalg) kreves det, i tillegg til overnevnte vilkår, at salgsbevillingen utvides til å også omfatte netthandel.

I. Utøvelse av bevillingen

Alkohollovens § 3-9 Utøvelse av bevillingen

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i denne lov og i bestemmelser gitt i medhold av denne, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte.

Bevillingshaver plikter uten ugrunnet opphold å melde fra til kommunen om endringer ved den gitte bevilling.

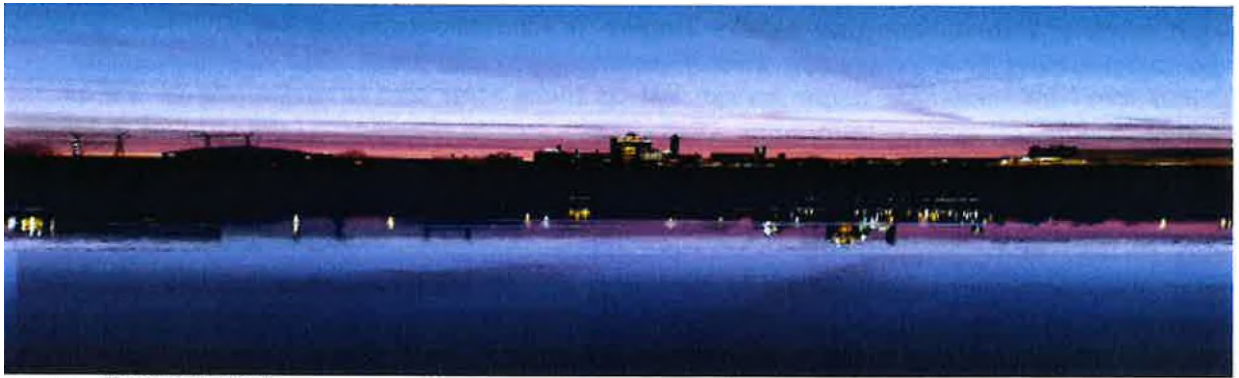

Foto 1 Kate Tverberg Nerland

6. Behandling av søknader om skjenkebevilling

A. Høringsinstanser

I Skien kommune skal det ved søknad om skjenkebevilling, innhentes uttalelser fra politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene jfr. alkoholloven§ 1-7.

Gjelder det oppstart av helt ny virksomhet skal det også innhentes uttalelse fra NAV. Det kan også foretas en miljøvurdering. Miljørettet Helsevern i Grenland skal bes om å uttale seg til søknaden. I tillegg skal også bygningsmyndighetene, brann- og feiervesenet, mattilsynet samt arbeidstilsynet uttale seg til søknaden.

B. Kriterier ved vurdering av vandel

Alkoholovens§ 1-la Kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilling for salgs- eller skjenkebevilling

Ved vurdering av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig.

Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og person som er nevnt i§ 1-lb første ledd er egnet til å ha bevilling.

Alkoholovens§ 1-lb Krav til vandel

Bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkoholovens formål, samt skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen.

Person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av et selskap som driver virksomheten, som oppebærer en vesentlig del av dens avkastning eller som i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, vil alltid anes å ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

I vurderingen av om en person har vesentlig innflytelse på virksomheten , kan det også tas hensyn til personens nærstående innflytelse på virksomheten. Med nærstående menes:

- 1) ektefelle eller person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold*
- 2) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje, samt søsken*
- 3) ektefelle til eller person som bor sammen med person som nevnt i nummer 2 i et ekteskapslignende forhold.*

Ved vurderingen av bevillingshavers og andre personers vandel etter første ledd kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn 10 år.

Alkoholovens § 1-4 Definisjon av salg, skjenking og engrossalg

Med skjenking forstås salg for drikking på stedet. Som skjenking regnes det også når bevillingshaver vet om at det drikkes i deler av hans hus som han har rådighet over, eller på andre steder i hans besittelse, eller på husets nærmeste tilliggelser.

Alkoholforskriftens kapittel 4 Særlig om skjenking

Personer som er åpenbart beruset av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet. Dersom en person som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg på skjenkestedet, har bevillingshaver plikt til å sørge for at vedkommende forlater stedet. Bevillingshaver har plikt til å sørge for at personer som trenger det, får nødvendig bistand.

Det må ikke skjenkes alkoholholdig drikk til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket. Sitter flere personer sammen og en eller flere av dem er åpenbart påvirket av rusmidler, må det ikke serveres alkoholholdig drikk til noen av dem før den eller de påvirkede er fjernet.

Det må påses at personer som ikke fyller aldersgrensekravene i alkoholovens§ 1-5 ikke drikker alkohol som skjenkes andre gjester.

Det må påses at gjestene ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk, eller medtar alkoholholdig drikk når det forlater skjenkestedet.

Brennevin kan bare skjenkes i mengder a 2 og 4 cl. Dette gjelder ikke for servering av cocktails.

Den som har bevilling til å skjenke alkoholholdig drikk, plikter også å føre et rimelig utvalg av alkoholfrie og/eller alkoholsvake drikker, og som må regnes som en naturlig erstatning for alkoholholdig drikk.

Alkoholfrie og alkoholsvake drikker skal oppføres på skjenkekart og andre prislister. Når halvflasker er i handelen, plikter skjenkestedet å føre et rimelig utvalg av slike.

Alminnelig skjenkebevilling kan inkludere selvservering fra kjøleskap på hotellrom. Det må påses at alkoholholdig og alkoholsvak drikk ikke er tilgjengelig for mindreårige.

Alkoholovens § 4-4 Tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker

Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

C. Retningslinjer

Ved vurderingen av søknad om bevilling legger administrasjonen betydelig vekt på mottatte uttalelser fra våre høringsinstanser, særlig i forhold til vandel og om søker er egnet til å ha bevilling.

Det er forholdene på søketidspunktet som skal danne grunnlaget for om kravet til uklanderlig vandel i.h.t alkoholovens krav er oppfylt, og som skal danne grunnlaget for saksbehandlingen. Vandelskravet kan også bli kontrollert i løpet av bevillingsperioden.

Forpliktende avtale med skatte- og avgiftsmyndighetene som overholdes av bevillingshaver, regnes som om forholdet vedrørende innbetaling av skatter og avgifter er brakt i orden.

Ved vurdering om etablering kan det tas hensyn til om det har vært gjentatte konkurser blant annet på bakgrunn av stedets beliggenhet.

Det gis ingen former for bevilling til 1 % klubber.

D. Kriterier ved vurdering av lokalisering/ulike driftskonsepter

Bevillingssøker skal legge frem en konseptbeskrivelse i søknaden, slik at det i bevillingsvedtaket kan beskrives hva slags type virksomhet man gir bevilling til.

Endringer i konseptet kan medføre bortfall av bevilling iht. alkohollovens § 4-2. Dette blir gjeldende når et skjenkested skifter karakter, f.eks. restaurant til pub, endringer i målgruppen og lignende.

I henhold til Alkohollovens § 1-7a skal det ved vurdering av søknader om bevilling, legges vekt på lokalenes beliggenhet, størrelse og egnethet, samt målgruppen for virksomheten. Det vil også bli tatt hensyn til lokalmiljøet og eventuell erfaring med tidligere driftsform, samt trafikale og/eller ordensmessige problemer.

Dersom søknaden gjelder etablering av et helt nytt skjenkested, stilles det krav til universell utforming.

E. Alkoholfrie soner

Det kan ikke påregnes at alminnelig skjenkebevilling blir gitt når det gjelder:

- Kiosker og gatekjøkken.
- Virksomheter som har stripping og lignende som en del av underholdningstilbudet.
- Idretts- og fritidsarrangementer for barn og unge
- Arrangement med tydelig familieprofil. Hvis det gjøres unntak skal arrangementet ha egne alkoholfrie soner. Bevillingshaver som serverer alkoholholdig drikke skal ha egne inngjerdede områder for denne serveringen, i god avstand til barneaktiviteter. Unntak kan gjøres for festivalen Mersmak som kan gis samme vilkår som tidligere år
- Pub/Barer skal ikke ha anledning til egne stand på familiearrangementer. Unntak kan gjøres for festivalen Mersmak.
- Til steder hvor handel med varer og tjenester foregår eller til serveringssteder i butikksentra. Unntak kan være gjenstand for vurdering for serveringsstedet med en beliggenhet og/eller åpningstid som fører til at driften er klart skilt fra butikkdriften.
- Konserter/Festivaler hvor det serveres alkoholholdig drikke skal i utgangspunktet ha aldersgrense 18 år. Administrasjonen vurderer søknaden i samarbeid med politiet om endelig aldersgrense/alkoholfrie soner. Unntak kan vurderes ved spesielle tilfeller hvor arrangementet har en høy allmenn interesse. Konserter på kulturhus kommer ikke inn under denne bestemmelsen så fremt ikke konserten tydelig er rettet mot ett yngre publikum.

- Skjenking på idrettsanlegg kan kun finne sted i spesielle områder avskjermet fra publikum og kun tilknyttet matservering. Det skal være begrenset med skjenkebevillinger på idrettsarenaer og søknader vil derfor bli behandlet restriktivt. Kulturinstitusjoner kan ha mer flere enn én skjenkebevilling, men adgangen vil vurderes skjønnsmessig i hvert enkelt tilfellet og ved hver enkelt søknad.

F. Åpnings- og skjenketider

- Åpningstid fredag, lørdag og alle dager før helligdager til kl. 02.30
- Åpningstid øvrige dager til kl. 02.00. Skjenking av alkoholholdig drikk avsluttes seinest kl. 01.30
- Dag før 1. og 17. mai behandles på samme måte som dag før helligdag.

Skjenking av alkoholholdig drikk kan med henvisning til alkohollovens § 4-4 starte opp kl. 08.00 når det gjelder alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2.

Skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 3 kan ikke starte opp før kl. 13.00.

Gjeldende forskrift regulerer ikke klokkeslett for når på dagen et serveringssted kan åpne. Normaltidene i serveringsloven § 15, 1.ledd kommer da til anvendelse, hvor det står at serveringssted kan holde åpent fra kl. 06:00, men skjenking av alkoholholdig drikk kan skje fra kl. 08:00.

Overgang til sommer- og vintertid

Når klokken stilles ved overgangen til sommer- og vintertid oppstår spørsmålet om hvordan skjenketiden skal tilpasses den nye tiden. Utgangspunktet er at rett til skjenking følger realtiden, jfr. at skjenketidsbestemmelsene angir et bestemt klokkeslett og ikke antall timer.

Ved overgang til sommertid stilles klokken frem fra kl. 02:00 til kl. 03:00. Skjenkesteder som i henhold til bevillingen har skjenketid til kl. 02:00 eller senere, må stenge skjenkingen på det tidspunktet klokken stilles frem, dvs. kl. 02:00. Klokken er da 03:00 etter ny tid.

Ved overgang til vintertid stilles klokken tilbake fra kl. 03:00 til kl. 02:00. I henhold til maksimal tidene vil skjenketiden til alle skjenketider ha utløpt kl. 03.00 (når klokken blir 03.00 første gang den natten), og den utvides derfor ikke med en ekstra time.

G. Uteservering

Der det innvilges bevilling for arealer utendørs, skal det gis anledning til å ha lik salg- og åpningstid som innendørs.

H. Musikk utendørs

Av hensyn til beboere nær restauranter og serveringssteder skal virksomhetens musikk utendørs opphøre seinest kl. 23.00 alle dager. Unntak kan bli vurdert i hvert enkelt tilfelle i forbindelse med spesielle arrangement. Vedtak avgjøres av administrasjonen i samråd med politiet og miljørettet helsevern.

Det vises for øvrig til Politivedtektene for Skien kommune kapittel 1. Alminnelig bestemmelser samt kapittel 2. Orden på offentlig sted jf. §§ 3 og 4.

I. Russearrangement

Skien kommune ønsker at russefeiring skal foregå i trygge og sikre omgivelser.

Søknad om russearrangement avgjøres av administrasjonen i samarbeid med politiet. Det skal legges avgjørende vekt på politiets vurdering av arrangementet. Russearrangementene skal være kun for de som selv er russ. Bevillingshavere som arrangerer russearrangement skal orientere politi og kommunen om dette når slike arrangement skal avholdes.

J. Charterbåter

Charterbåter må søke om bevilling i de kommuner der virksomheten drives fra.

Charterbåter kan skjenke til passasjerer om bord. Ved anløpssteder underveis må det ikke skjenkes til personer som ikke følger båten. Ved endestasjon må ingen skjenking foregå.

Charterbåter som er hjemmehørende i andre kommuner kan få tildelt bevilling i Skien kommune etter søknad.

De åpnings- og skjenketider som gjelder for serveringssteder gjelder også for charterbåter.

K. Aldersgrensebestemmelser

Alkoholovens § 1-5 Aldersgrenser

Salg, skjenking eller utlevering av alkoholholdig drikk gruppe 3 må ikke skje til noen som er under 20år.

Salg, skjenking eller utlevering av alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 må ikke skje til noen som er under 18 år.

Følgende kriterier skal gjelde for Skien kommune:

1. Bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 gis til skjenkesteder med 18 års aldersgrense. Kafeer gis også bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2
2. Bevilling for alkoholholdig drikk i gr. 1, 2 og 3 gis til skjenkesteder med 20 års aldersgrense. Restauranter og sluttede selskaper gis også bevilling for alkoholholdig drikk i gr. 1, 2 og 3, men her settes det ingen aldersgrense
3. Restauranter blir omfattet av aldersgrensebestemmelsene én time etter at kjøkkenet har stengt
4. Ingen aldersgrenser skal gjelde frem til kl 19:00 på 17. mai

L. Vilkår

For skjenkebevillinger i Skien kommune gjelder følgende vilkår:

Det gis ikke skjenkebevilling til steder som kun har spill som sitt driftskonsept. Ovennevnte bestemmelse medfører at eks. bingolokaler ikke vil få innvilget skjenkebevilling, mens puber, travbane o.l. ikke vil bli omfattet av denne bestemmelsen.

Registrering av ansettelsesforhold: Dokumentasjon på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret og har lovlige arbeidskontrakter, herunder den til enhver tid allmenngjorte minstelønn, se arbeidstilsynet.no, samt at det er tegnet yrkesskadeforsikring for disse. Det skal føres personalliste jf. bokføringslovens § 3a. Det fremgår av bokføringsforskriften hvordan listen skal føres.

Internkontrollsystem: Det skal foreligge et internkontrollsystem etter at bevillingen er gitt i henhold til alkoholforskriftens kapittel 8.

Arbeidsantrekk: Alt personale skal bære skilt/arbeidsantrekk som klart skiller personalet fra gjestene.

Arrangementer for ungdom under 18 år: I lokaler som har skjenkebevilling må det søkes om arrangementer som rettes inn mot ungdom under 18 år: Søknaden behandles og avgjøres administrativt.

Ansatte skal ikke konsumere alkohol eller være påvirket av rusmidler i arbeidstiden.

Alle skjenkesteder som holder åpent etter kl. 24:00 fredag, lørdag og alle dager før helligdager skal sørge for at inngangen er betjent med ordensvakt(er) godkjent av Politiet.

Ved nyetablering av skjenkebevilling stilles det krav til universell utforming.

Utøvelse av bevillingen

Alkoholovens § 3-9 Utøvelse av bevillingen

Bevillingen skal utøves på en slik måte at de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket, i denne lov og i bestemmelser gitt i medhold av denne, til enhver tid er oppfylt, og for øvrig på en forsvarlig måte.

Bevillingshaver plikter uten ugrunnet opphold å melde fra til kommunen om endringer ved den gitte bevilling.

7. Retningslinjer for skjenkebevilning for en enkelt anledning

Skjenkebevilning for en enkelt anledning kan gis enten for åpent arrangement eller for lukket arrangement (sluttet selskap). Søkere som får bevilning for en enkelt anledning, må følge de åpnings- og skjenketider som gjelder for serveringssteder.

Disse bestemmelser gjelder for enkelt anledning:

- Bevillingshaver er ansvarlig for at skjenking av alkoholholdig drikk foregår på en slik måte at reglene i gjeldende lov og forskrift overholdes, og at alkoholpolitiske hensyn ivaretas.
- Bevillingshaver må påse at det ikke skjenkes alkoholholdig drikk til mindreårige eller synlig berusede personer, og at det ikke skjenkes ut over tillatt skjenketid slik denne er fastsatt i bevilningen.
- For hver bevilning gitt for en enkelt anledning skal det utpekes en styrer og stedfortreder. Disse må ha utvist uklanderligandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål. Dokumentasjonskravet om bestått kunnskapsprøve i alkoholloven for styrer og stedfortreder gjelder ikke ved tildeling av bevilning for en enkelt bestemt anledning med mindre det skal kjøpes alkoholholdig drikke engros.

Kommunen kan foreta kontroll ved uanmeldt besøk av kommunens kontrollører. Kontrollørene vil forevise legitimasjon utstedt av Skien kommune, og de kan oppholde seg i skjenkelokalet så lenge dette anses nødvendig for å observere om det finner sted brudd på skjenkebestemmelsene.

8. Internkontroll

For å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av alkoholloven overholdes, jf. alkoholloven § 1-1, skal innehavere av salgs- og skjenkebevillinger føre internkontroll med den virksomhet som drives i henhold til bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven.

Internkontroll betyr systematiske tiltak som skal sikre at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i bevillingen, alkoholloven og i bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven.

Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold og ha det omfang som er nødvendig for å overholde krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven. Internkontrollen skal dokumenteres i den form og i det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Dokumentasjonen skal til enhver tid være oppdatert og tilgjengelig for kontrollmyndigheten.

Internkontrollen innebærer at den/de ansvarlige for virksomheten skal:

1. ha oversikt over krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven som gjelder for virksomheten,
2. sørge for at ansatte i virksomheten har tilstrekkelige kunnskaper og kompetanse til å overholde kravene til virksomheten, herunder kravene til internkontroll,
3. ha oversikt over hvordan virksomheten er organisert og hvordan oppgaver og ansvar er fordelt,
4. ha rutiner for å sikre overholdelse av krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser
5. fastsatt i medhold av alkoholloven som gjelder for virksomheten,
6. ha rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik,
7. foreta systematisk og regelmessig gjennomgang av internkontrollen.

Regulert i henhold til alkoholforskriftens kapittel 8.

Viser til helsedirektoratet sin mal om internkontroll for tips til utforming.

9. Overdragelse av virksomhet

Gjeldende for både salgs- og skjenkebevillinger.

Alkoholovens § 1-10 Overdragelse, død og konkurs

Bevillingen faller bort ved overdragelse av virksomheten. Det samme gjelder ved overdragelse av alle eller en dominerende andel av aksjene eller andelene i et selskap som eier slik virksomhet.

Virksomheten kan likevel fortsette på den tidligere bevilling i inntil tre måneder, så fremt bevillingsmyndigheten er underrettet om dette og det søkes om ny bevilling uten ugrunnet opphold, og senest innen 30 dager, etter overdragelsen. Dersom søknad om ny bevilling ikke er endelig avgjort av kommunen innen tre måneder, kan kommunen gi tillatelse til at det drives videre på den tidligere bevilling i inntil ytterligere en måned. Alkoholholdig drikk som inngår i varebeholdningen, kan overdras sammen med virksomheten etter forskrifter gitt av departementet.

Vilkår

Kommunen vil kreve at det fremlegges overdragelseskontrakt, finansierungsplan (herunder dokumentasjon på betaling), husleiekontrakt, legitimasjon og ansattavtaler.

Dette for å få dokumentasjon på at en reell overdragelse av virksomhet har funnet sted.

10. Tak på antall bevillinger

Det settes ikke tak på antall bevillinger i Skien kommune i denne bevillingsperioden. Det opprettes ikke ambulerende bevillinger i denne bevillingsperioden.

Bevillinger til sluttede selskaper vil bli gitt som bevilling for en enkelt anledning til lukket arrangement (sluttet selskap).

11. Kontrollvirksomhet

Kontrollvirksomheten tilpasses hver kommune.

Kontrollører

Skien kommune har ansatt egne kontrollører for kontroller på salg- og skjenkesteder for alkohol. Som et supplement til dette gis administrasjonen fullmakt til å inngå avtale med et vaktelskap og evt. andre kommuner for slike kontrollfunksjoner ved behov.

Veileder i salg- og skjenkekontroll utgitt av Helsedirektoratet legges til grunn for kontrollvirksomheten i Skien kommune.

Opplæring

Kontrollørene skal ha opplæring og kompetanseheving som setter dem i stand til å utøve funksjonen profesjonelt til enhver tid - med særlig fokus på rapportskriving.

Alkoholforskriften kapittel 9. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

§ 9-1. Kommunen har ansvar for kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk, kommunal bevilling til salg av alkoholholdig drikk gitt til andre enn Vinmonopolet og statlig bevilling etter alkoholloven § 5-3 første ledd, herunder for kontroll med føring av internkontroll etter kapittel 8 i forskriften her.

§ 9-2. Kommunen skal gi nødvendig råd og veiledning til bevillingshaver, styrer og stedfortreder, slik at omsetningen av alkohol kan skje i samsvar med regelverket, og på en slik måte at alkohol politiske og sosiale hensyn ivaretas.

§ 9-3. Kommunen er ansvarlig for at de som skal foreta kontroll ved salgs- og skjenkestedene (kontrollørene) får nødvendig opplæring i alkohollovgivningen, kontrollmetoder og rapportskriving for å kunne ivareta sine oppgaver. Kontrollørene skal ha bestått kunnskapsprøve etter kapittel 5 i denne forskriften.

§ 9-4. Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketidene, aldersgrensebestemmelsene, og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Kommunen skal sikre at kontrollen til enhver tid er rettet mot de forhold som synes hensiktsmessige etter en vurdering av de lokale forhold.

§ 9-5 Kontroll av skjenkesteder skal gjennomføres med minst to kontrollører. Kontrollen av salgs- og skjenkesteder kan foregå åpent eller anonymt. Etter utført kontroll skal kontrollørene alltid presentere seg for stedets ansvarshavende og muntlig redegjøre for sitt inntrykk av stedet.

§ 9-6. Skriftlig rapport sendes snarest mulig - og innen en uke - til salgs- eller skjenkestedet med adgang for bevillingshaveren til å uttale seg innen to uker. Rapportene sendes bevillingsmyndigheten. Rapporter fra steder med statlig bevilling skal sendes via kommunal bevillingsmyndighet. Salgs- eller skjenkestedets uttalelse til rapporten skal følge med.

§ 9-7. Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig. Kommunen skal årlig utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkesteder.

§ 9-8. Innenfor rammen av denne forskrift kan kommunen fastsette nærmere retningslinjer for utøvelsen av kontrollen med salgs- og skjenkestedene.

12. Inndragning av bevilling

Alkoholoven § 1-8 Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

Kommunestyret kan i bevillingsperioden inndra en bevilling for resten av bevillingsperioden, eller for en kortere tid dersom vilkårene i § 1-7b ikke lenger er oppfylt, eller dersom bevillingshaver ikke oppfylder sine forpliktelser etter denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Det samme gjelder ved overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsene har sammenheng med denne lovs formål.

En bevilling kan også inndras dersom det skjer gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, eller dersom det ved skjenkestedet skjer gjentatt diskriminering av grunner som nevnt i straffeloven § 186.

Departementet fastsetter i forskrift nærmere bestemmelser om inndragning av bevillinger etter første og annet ledd, herunder saksbehandlingsregler og standardiserte reaksjoner for ulike typer overtredelser.

En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året. Departementet gir forskrifter om avgrensning og utfylling av inndragningsadgangen etter dette ledd.

Statlige skjenkebevillinger kan når som helst inndras av departementet, selv om vilkårene etter første ledd ikke foreligger.

Ved vurdering av om bevillingen bør inndras, og for hvor lenge, kan det blant annet legges vekt på type overtredelse, overtredelsens grovhet, om bevillingshaveren kan klandres for overtredelsen og hva som er gjort for å rette opp forholdet. Det kan også legges vekt på tidligere praktisering av bevillingen.

Prikktildelingssystemet

Alkoholforskriftens §§ 10-1 til 10-6 innebærer et system for prikktildeleg ved brudd på bevillingshavers alkoholrettslige forpliktelser. Reglene innebærer at ulike typer brudd blir tildelt et visst antall prikker og hvor 12 tildelte prikker i løpet av to år vil føre til en standardreaksjon på inndragning i én uke.

Ordningen er obligatorisk, og kommunen er forpliktet til å følge de anvisninger som følger av forskriften.

Alkoholforskriften kapittel 10

§ 10-2

Ved overtrede/ser som nevnt i § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevillingen for et tidsrom på en uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktet legges til grunn.

Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jfr. Alkoholoven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jfr. Alkoholoven § 1-10 første ledd.

§ 10-3

Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. Alkoholloven § 1-5 annet ledd.
- brudd på bistandsplikten, jf. § 4-1 annet ledd i denne forskriften
- brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholloven § 3-9 og § 4-7
- hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholloven § 1-9

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3-1 i denne forskriften, skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4-2 første ledd i denne forskriften.
- brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholloven § 3-7 og § 4-4
- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholloven § 1-5 første ledd
- brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholloven § 1-5 tredje ledd

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4-1 i denne forskriften.
- mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. Alkoholloven §1-9 siste ledd, jf. Kapittel 8 i denne forskriften.
- manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. Kapittel 6 i denne forskriften
- manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. Kapittel 6 i denne forskriften.
- brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. Alkoholloven §1-7c
- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. Alkoholloven §1-8 annet ledd
- gjentatt diskriminering, jf. Alkoholloven §1-8 annet ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av en prikk:

- brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i denne forskriften
- brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i denne forskriften
- konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i denne forskriften
- gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i denne forskriften
- brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i denne forskriften

- *brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jfr. alkoholloven § 3-2 og § 4-3*
- *brudd på reklameforbudet, jfr. alkoholloven § 9-2, jfr. kapittel 14 i denne forskriften*
- *andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jfr. blant annet alkoholloven § 3-1 femte ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.*

§ 10-4

Dersom det foreligger helt spesielle og svært formidlende omstendigheter, kan kommunen tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3

Dersom det foreligger svært skjerpene omstendigheter, kan kommunen tildele flere prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Kommunestyret kan ved svært skjerpene omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av § 10-2, i de alvorligste tilfellene for resten av bevillingsperioden.

Dersom omstendigheter som nevnt i første og annet ledd vektlegges, skal dette begrunnes i særskilte vedtak.

§ 10-5

Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jfr. Forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Vedtaket etter annet ledd kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildeling av prikker likevel påklages i forbindelse/se med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildeling av prikker inngår som grunnlag.

§ 10-6

Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jfr. Forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker. Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtaksdato.

§ 10-7

En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året.

Bevillingen kan likevel ikke inndras dersom årsaken til manglende bruk av bevillingen er en hindring utenfor bevillingshavers kontroll og som han ikke med rimelighet kunne unngå eller overvinne følgene av. Dette gjelder bare i den utstrekning det kan antas at driften kan gjenopptas innen rimelig tid.

13. Bevillingsgebyrer

Alkoholoven§ 7-1 Bevillingsgebyrene

For bevilling til salg av alkoholholdig drikk utenom Vinmonopolet og til skjenking av alkoholholdig drikk skal det betales et årlig bevillingsgebyr som beregnes i forhold til forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.

Departementet gir forskrifter om gebyrsatser og innbetaling av gebyret. For bevilling som gjelder skjenking ved en enkelt bestemt anledning og ambulerende bevilling, kan departementet bestemme særskilt gebyrsats. Bevillingsmyndigheten fastsetter gebyret.

Alkoholforskriften § 6-1

Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk utenom Vinmonopolet og kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet mengde alkoholholdig drikk.

Bevillingsgebyrene følger de satser som til enhver tid er fastsatt i forskrift fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Gebyret skal i første rekke dekke kostnader ved behandling av bevillingssøknaden og kontroll med utøvelsen av bevillingen; jf. alkoholovens kommentarer.

BEVILLINGSGEBYRER

Alminnelig bevilling for en enkelt bestemt anledning med arrangement inntil 500 personer	Kr. 500,- pr. døgn
Alminnelig bevilling for en enkelt bestemt anledning med arrangement fra 500 personer eller mer	Kr. 5300,-

Det gjøres oppmerksom på at gebyrene kan endres i tråd med de satser som fastsettes i forskrift fra Helse- og omsorgsdepartementet.

En enkelt bestemt anledning kan strekke seg for inntil 6 dager.

14. Delegasjoner

Bystyret vedtar Skien kommunes alkoholpolitiske handlingsplan.

Avgjørelsesmyndighet ved søknader og inndragning av alle bevillinger delegeres til administrasjonen i henhold til det ordinære delegasjonsreglement.

15. Klageadgang

Ved klage på enkeltvedtak sendes denne til Fylkesmannen iht. Alkohollovens § 1-16 og Serveringslovens § 27. Rådmann gis avgjørelsesmyndighet om klagen skal gis oppsettende virkning hvis vedtaket får konsekvenser før rette organ kan behandle klagen, jfr. Forvaltningslovens § 42.

Alkohollovens § 1-16 Klage

Kommunens enkeltvedtak etter § 1-8 og kap. 3, 4 og 7 kan påklages til fylkesmannen. Fylkesmannen kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, er truffet av rett organ og om det er blitt til på lovlig måte.

Serverings/oven § 27 Klage

Kommunens vedtak etter denne lov kan påklages til fylkesmannen.